

10. 6. 2026

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání

„Naše paměť nefunguje jako videokamera. Každou vzpomínku si rekonstruujeme - a pokaždé trochu jinak. Emoce, nové informace, čas, trauma... to všechno ovlivňuje, jak si něco pamatujeme. Ale to automaticky neznamená, že je vzpomínka „falešná“. Uvádí klinická psychologka, Mgr. Iva Putala, ve svém „blogu“ ze dne 22. 5. 2025.

Naše paměť se chová spíše jako editor v novinách než jako pevný disk - při každém „otištění“ (vybavení si) příběh trochu upraví, doplní chybějící detaily nebo ho přizpůsobí aktuální náladě a kontextu. Fascinující na tom je právě ta **subjektivní jistota**. Člověk nelže - on je o své pravdě skálopevně přesvědčen. **„Ten příměr s editorem je geniální“**, jása umělá inteligence. Já ale zůstávám skromný, protože ten příměr s editorem mi napověděla ona sama a následně si jej ona sama po sobě přečetla.

Pro mě je poučný rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 539/2023, kde „editor paměti“ hraje hlavní roli v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání. Zde se vyjadřovala k věci celá řada znalců. Později rozhodl ve věci pravomocně Městský soud v Praze rozsudkem sp. zn. 5 To 264/2022 ze dne 16. 4. 2025. A to tak, že obžalovaného zprostil obžaloby. Změnil tak odsuzující rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5. Šlo tehdy již o druhý odsuzující rozsudek soudu prvního stupně v dané konkrétní věci ...

„Fabulace“ je pravda o tom, co se sice nestalo, ale co se *opravdu* stát mohlo. Přitom ale „jakákoliv podobnost se skutečnými osobami či událostmi je čistě náhodná“. Literáti pak zpravidla nemusí hájit svoji tvorbu před trestním soudem. Až na výjimky : **„Ptáte se mě, kdo je Ema Bovaryová ? - To je otázka. Ema Bovaryová, to jsem přece já sám“...** Proces s Gustavem Flaubertem začal 29. ledna 1857. Případ projednával 6. senát nápravného soudu v Paříži. Rozsudek byl vynesena 7. února 1857. Flaubert byl zproštěn viny, ale soudce v odůvodnění román i tak morálně zkritizoval. Hlavní žalobce Ernest Pinard o pár měsíců později žaloval i Baudelairovy „Květy zla“.

„Konfabulace“ (zkreslená vzpomínka) je taktěž pravda o tom, co se sice nestalo, ale co se *opravdu* stát mohlo. Ovšem tentokrát už bez toho dovětku, že „jakákoliv podobnost se skutečnými osobami či událostmi je čistě náhodná“. Jinak také řečeno: „Literát ví, že lže, aby (jak věří) řekl pravdu. Konfabulant věří, že říká pravdu, ale přitom neví, že lže“. Trestní soud to zpravidla taktěž nezajímá. Ale opět až na výjimky:

Případ Paula Ingrama (1988): Proces s Paulem Ingramem a související vyšetřování probíhalo ve státě **Washington** v USA, konkrétně v okrese **Thurston County**. Zástupce šerifa a aktivní člen církve obviněn svými dcerami ze zneužívání. Dcery tvrdily, že si na zneužívání vzpomněly během církevního setkání. Paul Ingram byl hluboce věřící člověk. Vyšetřovatelé mu tvrdili, že trauma je tak hrozné, že ho jeho mysl vytěsnila. Bylo mu řečeno, že pokud se nepřizná, nemůže být spasen. Detektivové používali techniky, kdy Ingramovi popisovali detaily zločinů a chtěli po něm, aby si je "představil". Ingram nakonec uvěřil, že pokud to říkají jeho dcery (a Bůh), musí to být pravda. I když si na to nepamatuje. Začal si detaily sám domýšlet, aby vyhověl očekávání. Sociolog Richard Ofshe,

expert na vliv a sugesci, dokázal Ingramovu náchylnost k falešným vzpomínkám přímo ve vězení: Ofshe si **vymyslel zcela absurdní zločin** (že Ingram nutil své děti k sexu v lese za přítomnosti Ofsheho). Předložil tento výmysl Ingramovi jako fakt. Ingram se po čase k tomuto neexistujícímu činu **přiznal a přidal k němu barvitě detaily**. Tím Ofshe dokázal, že Ingramova přiznání jsou produktem sugesce, nikoliv reality. Navzdory tomu, že neexistovaly **žádné fyzické důkazy** (žádné lékařské nálezy), Ingram se pod tlakem přiznal. Byl odsouzen na 20 let vězení. Z vězení vyšel v roce 2003 po odpykání 15 let...

Případ Beth Rutherford (1992): Devatenáctiletá Beth obvinila svého otce, který byl pastorem, z opakovaného znásilňování a vynuceného potratu na základě „vzpomínek“ z terapie. Lékařské vyšetření však prokázalo, že Beth byla panna. Rodina později vysoudila 1 milion dolarů na církevním terapeutovi za zanedbání péče.

Případ kardinála Josepha Bernardina (1993): Steven Cook obvinil tehdy nejvýše postaveného amerického katolíka ze zneužívání, ke kterému mělo dojít v 70. letech. Cook později své obvinění odvolal s tím, že šlo o falešné vzpomínky vytvořené během terapie.

Evropskou tradici „církevní psychoanalýzy prostřednictvím útrpného práva“ přerušil zákon o zločinech přestupcích a přestupcích z roku 1852, tedy říšský zákon číslo 117/1852, ř.z. Ten u nás platil do roku 1950. Pozdější trestní zákoníky z něj vycházejí. V době před účinností tohoto zákona byl dotazován dle útrpného práva jistý Florian Hevnar. Dle „Smolné knihy města Lipníka“ takto: „Léta 1612, 24. dne januarii, Florian Hevnar, jsouc outrpným právem na artykule na něj podávané tázán, vyznání takové učinil: „Čím původem a ponuknutím takovou klamavou a nedůvodnou suplikací proti Jeho Milosti pánu na zošklivení osoby Jeho Milosti páně při dvoře podal, skrze koho přednesl a o rezolucí solicitoval?“ - *Že sám oddával suplikací panu Popeloví.* „Kde ta druhá replika, které se připiš nachází, zůstala, jest-li do kanceláře Jeho Milosti královské podána aneb ne?“ - *Že neví, kde ta replikací zůstala.* „Na koho tu pohružku, že by se pomstíti chtěl, v suplikací své mínil a jak to vykonati chtěl?“ - *Že on se sám nechtěl mstíti, ale sám Jeho Milosti královské dodal dvakráte suplikací na paláci.* „Jaký jest hovadský život, mimo jiné i s vlastní dcerou, páchal, tak jakž že s ní obcoval v loži po nahacku zstižen byl, která to dcera byla, aby to světle vyjádřil.“ - *Že se s dcerami svými toho sodomského hříchu nedopustil a že o tom sám prve slyšel.* V tenž den u pranýře na rynku mečem popraven a do truhly na trávník před mostem vložíc, mistr zakopal a koněm svým na saněch zavezl.“

JUDr. Milan Trlica,
advokát

Horní náměstí 3
75501 Vsetín

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)